

KONFERENCJA NAUKOWA „PRZESTRZEŃ OSWOJONA/NASZA/BEZPIECZNA. CO ZNACZY ZAMIESZKIWAĆ?”

Posted on 5 września 2022

Przestrzeń oswojona /
nasza / bezpieczna.
Co to znaczy zamieszkiwać?
KONFERENCJA

Stalowa Wola, 9 – 10 września 2022

Narodowy Instytut Dziedzictwa objął patronatem honorowym konferencję naukową „Przestrzeń Oswojona/Nasza/Bezpieczna. Co znaczy zamieszkiwać?” Wydarzenie odbędzie się w dniach 9-10 września w Stalowej Woli.

Tematyka obrad skupi się na teoretycznych oraz praktycznych aspektach otaczającej nas przestrzeni. Prelegenci przybliżą uczestnikom zagadnienia dotyczące relacji, jakie zachodzą między człowiekiem a poszczególnymi warstwami przestrzeni materialnej, czy też wirtualnej. Ponadto zostaną przedstawione strategie zachowania i ochrony szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego. Konferencja umożliwi uczestnikom spotkanie z lokalną historią i tradycjami. Będzie również znakomitą okazją do poznania sposobów promocji i zasad ochrony produktu regionalnego. Prezentacje przeprowadzone w formie *case studies* umożliwią zrozumienie wybranego fenomenu oraz przeprowadzenie dyskusji w szerszym kontekście.

Konferencja naukowa "Przestrzeń Oswojona / Nasza / Bezpieczna. Co to znaczy zamieszkiwać?" organizowana jest przez Miejski Dom Kultury w Stalowej Woli przy współpracy z Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego i odbędzie się w dniach 9 – 10 września w Stalowej Woli.

Dwudniowe spotkanie zostało podzielone na sześć paneli tematycznych. Są to kolejno: Lokalność, Zamieszkiwanie, Oswajanie, Korzenie, Strategie, Mapowanie. Poszczególne części skupiają się na wybranych zagadnieniach dotyczących konkretnych miejsc. Oswajanie przestrzeni będzie przebiegało dwutorowo – uczestnicy konferencji zdobędą informacje niezbędne do zrozumienia zagadnień i terminów teoretycznych, a następnie, poprzez czynny udział w warsztatach etnograficznych, będą mieli możliwość sprawdzenia nowo nabytej wiedzy w praktyce. Takie aktywne uczestnictwo pozwoli Gościom dostrzec realny wpływ swoich działań na zmiany zachodzące w przestrzeni i będzie wyśmienitą okazją do poznania innych uczestników konferencji oraz tego, w jaki sposób oni postrzegają przestrzeń.

Wystąpienia prelegentów urozmaici sześć wykładów gościnnych wygłoszonych przez znakomitych badaczy oraz pracowników naukowych z Krakowa, Warszawy, Lublina i Kolbuszowej. Swoje wystąpienia przedstawiają: dr Jolanta Dragan, dr Maria Małanicz-Przybylska, dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ, dr Joanna Dziadowiec-Greganić, dr hab. Elżbieta Przybył-Sadowska, prof. UJ, dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS.

Obecność na konferencji może stać się inspiracją do poszukiwania własnych, wyjątkowych miejsc oraz dzielenia się zdobytą wiedzą ze społecznością z danej przestrzeni lokalnej. Udział w konferencji może stać się przyczynkiem do nowego rodzaju praktyk na rzecz poznania, ochrony i promocji kulturowego dziedzictwa.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli:

- Piotr Gliński – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego
- Lucjusz Nadberezny – Prezydent Miasta Stalowej Woli
- Janusz Zarzeczny – Starosta Stalowowolski
- Narodowy Instytut Dziedzictwa
- Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi
- Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział w Rzeszowie

Wszystkich chętnych do uczestnictwa w konferencji prosimy o wypełnienie [formularza rejestracyjnego](#).

Przestrzeń oswojona / nasza / bezpieczna. Co to znaczy zamieszkiwać? KONFERENCJA

Stalowa Wola, 9 – 10 września 2022

miejsce: Filia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Stalowej Woli
Budynek Dydaktyczny / ul. Ofiar Katynia 8b

PROGRAM:

9 września 2022 / piątek

8.30 – 9.00 Rejestracja uczestników

9.00 – 10.00 Otwarcie Konferencji

Wykład

Las w życiu mieszkańców Rzeszowszczyzny, dr Jolanta Dragan, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej

10.00 – 11.10 Panel I LOKALNOŚĆ

10.00 *Mobilne semiosfery i wędrowny genius loci. Kogo „uwodzi” duch miejsca?*, dr Elżbieta Wiącek, Uniwersytet Jagielloński

10.15 *Autentyczność jako wyznacznik zainteresowania kulturą*, Michał Szafran, Akademia Ignatianum

10.30 *Biblioteka Pedagogiczna w Tarnobrzegu jako „trzecie miejsce”*, mgr Anna Żarów, Biblioteka Pedagogiczna w Tarnobrzegu

10.45 Dyskusja

11.10 Przerwa kawowa

11.20 – 12.30 Panel II ZAMIESZKIWANIE

11.20 *Las jako dom, dom jako las. O połączeniu technologii i pamięci*, mgr Magdalena Zych, Muzeum Etnograficzne w Krakowie

11.35 *Kiedy w piecu rośnie chleb – o sensorycznym doświadczaniu przestrzeni*, inż. Małgorzata Wilczyńska-Mazur, Fundacja Brama Karpat

11.50 *Dom, w którym się odchodzi – o przestrzeniach umierania i dobrej śmierci na podstawie doświadczeń brytyjskich*, dr Anna Sznajder, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Oddział w Krakowie

12.05 Dyskusja

12.30 Przerwa obiadowa

14.00 – 15.00 Wykład

EtnoStoria – pomiędzy wirtualną a rzeczywistą (oswojoną?) przestrzenią dziedzictwa lokalnego. Digitalizacja oddolna i geolokowanie zasobów dziedzictwa jako praktyki konstruowania i umacniania tożsamości lokalnej, dr Joanna Dziadowiec-Greganić, Fundacja ARTS

15.00 – 16.10 Panel III OSWAJANIE

15.00 *Budowanie z żywych drzew i życie wśród drzew – relacja z autorskich badań terenowych*, mgr Kinga Wygnaniec, Uniwersytet Jagielloński

15.15 *Kontrpomniki. Studium przypadku Mauzoleum w Wałbrzychu*, Kaja Krawczyk, Uniwersytet Jagielloński

15.30 *Szpital psychiatryczny w Krakowie (Kobierzynie). Przestrzeń oswojona*, mgr Paulina Model, Uniwersytet Jagielloński

15.45 Dyskusja

16.10 Przerwa kawowa

16.20 – 17.20 Wykład

Etnografia ucieleśniona, uczestnictwo i współdziałanie w badaniach dziedzictwa, dr Maria Małanicz-Przybylska, Uniwersytet Warszawski

17.30 – 20.00 *Zdobnictwo lasowiackiej przestrzeni domowej – warsztaty etnograficzne*, prowadzenie: mgr Justyna Niepokój-Gil

17.40 – 19.40 *Śladami przedwojennego modernizmu – architektura i urbanistyka – wycieczka z certyfikowanym przewodnikiem miejskim*

10 września 2022 / sobota

9.00 – 10.00 Wykład

O zapuszczaniu korzeni i przywracaniu pamięci w Mieście Odzyskanym. Przypadek Kołobrzegu,
dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ

10.00 – 11.10 Panel IV KORZENIE

- 10.00 *Zrzeszenia pszczelarskie w powiecie tarnobrzeskim na przestrzeni minionych stu lat*, mgr Maria Pałkus
10.15 *„Przeszłość przyszłości”. Zbiory Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej jako materialni świadkowie dziedzictwa regionu*, mgr Sylwia Ryznar-Góra, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej
10.30 *Muzeum, do którego chce się wracać. Oswojona przestrzeń muzealna*, mgr Elżbieta Skromak, Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
10.45 Dyskusja
11.10 Przerwa kawowa

11.20 – 12.30 Panel V STRATEGIE

- 11.20 *Kolonizatorzy nowej rzeczywistości – Internet wobec jednostki i jej świata*, Kajetan Kowalik, Weronika Woyciechowska, Uniwersytet Jagielloński
11.35 *Bezpieczeństwo przestrzeni lokalnej. Uwagi administracyjno-prawne*, dr hab. Dominik Tyrawa, Katolicki Uniwersytet Lubelski
11.50 *Mój osobisty kapitał społeczny – wniesiony, zastany, osiągnięty*, dr Joanna Dyrda-Muskus, Katolicki Uniwersytet Lubelski
12.05 Dyskusja
12.30 Przerwa obiadowa

14.00 – 15.00 Wykład

Przestrzeń sakralna czy świecka? Przypadek Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie,
dr hab. Elżbieta Przybył-Sadowska, prof. UJ

15.00 – 16.10 Panel VI MAPOWANIE

- 15.00 *Miejski Dom Kultury w Stalowej Woli jako „drugi dom” dla uczestników amatorskich grup artystycznych*, mgr Marek Gruchota, Miejski Dom Kultury w Stalowej Woli
15.15 *Przestrzeń mieszkalna/ przestrzeń sceniczna. Symbole i znaczenia w choreografii tańców ludowych*, mgr Paulina Nowak, Pina Dance Choreografa
15.30 *Dom – aspekt psychologiczny przestrzeni mieszkalnej i jej projektowania*, dr Grzegorz Kida, Katolicki Uniwersytet Lubelski
15.45 Dyskusja
16.10 Przerwa kawowa

16.20 – 17.20 Wykład

Przestrzeń oswojona w bajkach ludowych, dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS

17.30 – 20.00 Zdobnictwo lasowiackiej przestrzeni domowej – warsztaty etnograficzne,
prowadzenie: mgr Justyna Niepokój-Gil

17.40 – 19.40 Śladami przedwojennego modernizmu – architektura i urbanistyka – wycieczka z certyfikowanym przewodnikiem miejskim

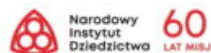
ORGANIZATORZY

PARTNERZY

PATRONAT HONOROWY

Projekt pn. „Przebudowa i wykonanie prac konserwatorskich w Miejskim Domu Kultury w Stalowej Woli celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego” dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) 2014-2021

Konferencja realizowana jest w ramach projektu „Przebudowa i wykonanie prac konserwatorskich w Miejskim Domu Kultury w Stalowej Woli celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego” dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014 – 2021.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Projekt pn. „Przebudowa i wykonanie prac konserwatorskich w Miejskim Domu Kultury w Stalowej Woli celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego” dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) 2014-2021